

дешевизні того чи іншого джерела ресурсу. Оскільки ступінь обмеженості кожного джерела капіталу різний, а, відповідно, змінюється у певний момент його вартість, постільки доводиться з часом переходити від одного джерела до іншого, орієнтуючись щораз у на мінімальну ціну. Цей підхід щодо оптимізації структури капіталу є типовим для вітчизняних підприємств.

Процес оптимізації структури власного капіталу за критерієм мінімізації його середньозваженої вартості заснований на попередній оцінці вартості всіх складників позикового капіталу при різних умовах залучення і здійсненні багатоваріантних розрахунків середньозваженої вартості позикового капіталу.

Отже оптимізація фінансової структури капіталу з позиції мінімізації його середньозваженої вартості передбачає перевірку так званого «зворотного зв'язку» отриманих результатів оптимізації за цим критерієм із критерієм рентабельності капіталу.

УДК 338.46.656.211.5

ТРАНСПОРТНА ПОСЛУГА, ЯК ФАКТОР ВИРОБНИЦТВА В СФЕРІ ПОСЛУГ

*Тройнікова О. М., к.е.н., доцент
(УкрДУЗТ)*

Як відомо трьох секторний підхід до економіки включає в себе видобувальний (розробка природних ресурсів); промисловий (перетворення результатів видобувального) сектори та сектор послуг, який набуває останнім часом все більший розвиток особливо під впливом розвитку інформаційних технологій. Послуги охоплюють всі види діяльності, що не завершуються виробництвом продукта, але сприяють процесу виробництва, покращуючи продуктивність.

Міжнародний стандарт ISO 8402-86 визначає послугу, як результат діяльності або процесів. Ця діяльність пов'язана з обміном вартостей, направлена на задоволення потреб, виражених у формі попиту, але результат діяльності не зводиться до передачі права власності на деякий матеріальний продукт.

В сфері послуг доволі помітно місце належить транспортним послугам. Згідно класифікатору, який застосовується у ВТО (всесвітня торгова організація), на транспортні послуги припадає 8,2% загальносвітового виробництва послуг.

Займаючи значну долю серед інших груп послуг в третьої сфері економіки, транспортні послуги забезпечують та підтримують існування інших груп послуг, являючись для них фактором виробництва.

Транспортні послуги належать до сфери матеріального виробництва, не перетворюючи безпосередньо сировину і матеріали, транспорт створює споживчу вартість. Транспортна послуга є кінцевим процесом матеріального виробництва і одночасно початковим етапом виробничого або кінцевого споживання.

До кінця ХХ століття поняття «транспортна послуга» не застосовувалося при організації та управлінні транспортом. В умовах ринкової економіки це поняття крім обсягів виконання включає в себе: рівень якості і сервісу, що супроводжує здійснення послуги. Тому транспортна послуга це складне та багатошарове поняття. Яке доцільно досліджувати за певними стадіями та ознаками.

УДК (330.34)477

УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВ

*Чебанова Н.В., д.е.н., професор,
Ревуцька Л.Є., к.е.н., доцент (УкрДУЗТ)*

Одним з найважливіших напрямів розвитку економіки України є нарощування промислового потенціалу. Задача виходу на світовий ринок, яка стоїть перед вітчизняними промисловими підприємствами, вимагає не тільки підвищення конкурентоспроможності продукції, а ще й активного пошуку напрямів оптимізації витрат основного виду діяльності, які здатні визначити їх конкурентні переваги на ринку. Разом з тим треба зазначити, що підходи до управління ризиками підприємств не повною мірою вивчені та вимагають адаптації до умов, у яких знаходяться

українські промислові підприємства.

Аналіз ризиків в перше чергу пов'язано із аналізом витрат, які перш за все мають забезпечити необхідною інформацією управлінський персонал підприємства, який відповідає за планування, проведення контролю за господарчими операціями та приймає різні управлінські рішення.

В умовах глобалізації економіки підприємства промисловості повинні розробляти та впроваджувати такі управлінські рішення, які б сприяли одержанню максимально можливої виручки від реалізації, що не можливо без якісного планування витрат підприємств.

Практика господарювання на українських промислових підприємствах свідчить, що витрати сьогодні є сuto об'єктом обліку, тоді як ринкові умови вимагають обов'язкового розгляду їх як об'єкта планування.

Головне завдання планування витрат - зведення до мінімуму ризику діяльності промислового підприємства. Процес планування витрат передбачає проведення усестороннього аналізу діяльності підприємства, при здійсненні якого виявляються резерви їх зниження, що використовуються при плануванні витрат на наступні періоди.

У процесі планування вирішуються такі завдання: розрахунок вартості ресурсів, необхідних для виробництва продукції; визначення загального обсягу витрат на виробництво; розрахунок собівартості виготовлення кожного виду продукції (в частині змінних витрат).

Облік і калькуляція витрат - як одна із стадій управлінського циклу - практично у всіх вітчизняних підприємствах базуються виключно на традиційній формі бухгалтерського, а точніше кажучи, фінансового обліку. Тоді як посилювання конкуренції, не пробачаючи управлінських помилок, вимагає доповнення фінансового обліку управлінським (виробничим) обліком.

Управлінський облік - це не тільки й не стільки облік, скільки отримання й обробка економічної інформації, необхідної для ухвалення господарських рішень про розвиток підприємства, тобто по суті, частина системи менеджменту, яка зв'язує обліковий процес і управління підприємством, створює

можливості різноманітно впливати на внутрішній стан підприємства і його положення на ринку. Будучи вбудованим у серцевину економіки підприємства, у центрі зосередження витрат, він акумулює інформацію з усіх етапів трансформації сировини в готову продукцію. Управлінський облік накопичує інформацію в об'ємі і якості, достатній для ухвалення різноманітних управлінських рішень. Традиційний бухгалтерський облік такої докладної й своєчасної інформації дати не може і навіть здатний створити неправильне уявлення про діяльність і розвиток підприємства. Буває, наприклад, що дані бухгалтерського обліку свідчать про наявність на розрахунковому та валютному рахунках підприємства значних сум, а насправді воно вже знаходиться в зоні збитків. Трапляється й таке, що бухгалтерський баланс показує відсутність ліквідних засобів, а підприємство продовжує одержувати прибуток. Подібне може легко дезорієнтувати при оцінці майбутнього. Уникнути помилок дозволяє переход до концепції управлінського обліку, який по суті являє собою інструментом управління ризиками підприємства.

Таким чином при формуванні системи планування, її пропонується здійснювати за допомогою управлінського обліку, який оперативно впливає на вирішення конкретних виробничо-господарських задач і своєчасне прийняття управлінських рішень. Це дозволить посприяти виходу більшості промислових підприємств України з кризисних умов господарювання.

УДК 331.108.2:656.2

СТРАТЕГІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ

Чудомех І.О., аспірант (УкрДУЗТ)

В наш час забезпечення ефективності роботи залізничного транспорту та його стійкого розвитку в майбутньому безпосередньо залежить від процесів реформування в залізничній галузі. Завершується процес корпоратизації,